

صنعت

اوضاع نامناسب تأمین انرژی صنایع

۱۱ درصد	کاهش تحویل برق به صنایع در سال جاری
۱۳۰ همت	عدم‌النفع قطع گاز صنایع در سال ۱۴۰۳
۱۷۰ همت	عدم‌النفع قطع برق صنایع در سال ۱۴۰۳
۳۰۰ همت	عدم‌النفع قطع برق و گاز صنایع در سال ۱۴۰۳

یک مقام مسئول در وزارت صمت از کاهش ۱۱ درصدی تحویل برق به صنایع در ۵ماه نخست سال خبر داد و گفت: پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که این عدم‌توازن در سال جاری نیز تشدید خواهد شد.

علیرضا گرشاسبی، مدیر کل سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و پایش وزارت صنعت، معدن و تجارت، از برآورد عدم‌النفع بالغ بر ۳۰۰ هزار میلیارد تومان در حوزه انرژی کشور خبر داد.

به گفته وی، این میزان خسارت شامل ۱۳۰ هزار میلیارد تومان در بخش گاز و ۱۷۰ هزار میلیارد تومان در بخش برق است. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که این عدم‌توازن در سال جاری نیز تشدید خواهد شد و کاهش شدید تحویل برق به صنایع باعث افزایش هزینه‌های تولید خواهد شد. گرشاسبی همچنین از کاهش ۱۱ درصدی تحویل برق به صنایع در ۵ماه نخست سال جاری خبر داده است. وی افزود که این کاهش در میزان انرژی تحویلی به تولیدات صنعتی، علاوه بر تأثیر منفی بر پایداری انرژی کشور، موجب افزایش چشمگیر هزینه‌های تولید شده است. گرشاسبی بیان داشت: محاسبات معاونت برنامه‌ریزی وزارت صمت نشان می‌دهد که هزینه تولید برق در حال حاضر بیش از ۳ برابر تعرفه‌های رسمی است که دولت برای مصرف‌کنندگان خانگی و صنعتی اعلام کرده است. این افزایش هزینه‌ها چالشی جدی برای بخش تولید ایجاد و فشار بیشتری بر صنایع وارد می‌کند. تحولات اخیر در حوزه انرژی می‌تواند تأثیرات عمیق‌ی بر صنایع کشور داشته باشد و حل این مشکلات نیازمند اقدامات فوری برای ثبات و پایداری انرژی در آینده است. وی بر ضرورت همکاری و هماهنگی بیشتر میان وزار‌تخانه‌های مرتبط با انرژی و بخش‌های صنعت و تولید تأکید کرد.

۵۰۰

میلیون تومان

درحالی‌که طی ماه‌های اخیر قیمت کارخانه‌ای بسیاری از خودروهای داخلی افزایش داشته، بازار آزاد نیز با رشد مداوم قیمت‌ها مواجه شده است به طوری‌که اکنون یافتن خودروی صفرکیلومتر زیر ۵۰۰میلیون تومان تقریباً ناممکن شده است. قیمت مصوب عمده خودروهای داخلی به محدوده یک میلیارد تومان نزدیک شده است.

بر اساس یک بررسی، یارانه اختصاص یافته به بنزین در سال ۱۴۰۳، یک هزار و ۶۸۰همت معادل ۲۱میلیارد دلار بوده است و این امر حاکی از آن است که دولت روزانه نزدیک به ۵هزار میلیارد تومان برای یارانه سوخت هزینه کرده است. بنزین با ثبت رکوردی تاریخی، سهمی ۱۷درصدی از کل یارانه کشور را به خود اختصاص داده است.

کالابرگ با انتخاب شما

در شیوه جدید طرح کالابرگ، کالاهای کوپنی با قیمت ثابت و تخفیف ۲۰ درصد عرضه می‌شود

گزارش

احمد میر خدایی روزنامه‌نگار | طرح کالابرگ الکترونیک در حال تغییر است، با این تغییر مشمولان کالابرگ می‌توانند به ۲ شیوه از یارانه تشویقی خود استفاده کنند: شیوه اول، همین رویه فعلی است و در شیوه دوم فرد باید از فروشگاه‌های طرف قرارداد، کالاهای مشخصی را با قیمت ثابت و تخفیف حداقل ۲۰درصدی خریداری کند. به گزارش همشهری، از اظهارات اخیر احمد میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی چنین برمی آید که دولت در تلاش برای جلب نظر مجلس در طرح کالابرگ، به سمت شیوه کوپن قدیمی با ظاهری مدرن حرکت کرده اما چون از نتایج نهایی این طرح اطمینان ندارد، شیوه فعلی کالابرگ را نیز حفظ خواهد کرد. در طرح جدید دولت، به مردم ۲ گزینه پیشنهاد می‌شود: در یافت مستقیم اعتبار ۵۰۰ و ۳۵۰ هزار تومانی برای خرید ۱۱ قلم کالا یا خرید همان کالاها از ۱۲ هزار فروشگاه مشخص شده با تخفیف حداقل ۲۰ درصدی.

باز خوانی شیوه دوم کالابرگ

دولت قرار نیست در شیوه نخست کالابرگ تغییری ایجاد کند و همچنان راه را برای مشمولان باز گذاشته تا با اعتبار ۵۰۰هزار تومان (۵۳۲هک پابین) و ۲۵۰هزار تومان (دهک‌های سوم تا هفتم) اقلام موجود در سبد کالابرگ را از هر برندی خریداری کنند؛ اما در شیوه دوم، به نظر می‌رسد عملاً در حال احیای سیستم توزیع کالای کوپنی دهه‌های ۶۰ و ۷۰ است، البته در قالب دیجیتال و مدرن. در شیوه دوم، سبد کالا شامل ۱۱ قلم کالای اصلی و احتمالاً برخی اقلام فرعی نظیر گوشت شتر مرغ، ماهی و... مشخص است و قیمت آنها نیز تغییر نمی‌کند؛ اما خرید این کالاها فقط از طریق ۱۲ هزار فروشگاه طرف قرارداد دولت امکان پذیر است. طبق گفته‌های وزیر کار، در شیوه دوم علاوه بر ثابت بودن قیمت‌ها، این کالاها حداقل با ۲۰ درصد تخفیف به مشمولان کالابرگ عرضه خواهد شد.

ماهیت تخفیف روی کوپن

نکنه نخست کسه در نگاه اول ممکن است نادیده گرفته شود، این است که تخفیف حداقل ۲۰درصدی لزوماً یک مزیت پایدار برای مصرف‌کننده نخواهد بود و به دلایل مختلف دیر یا زود حذف خواهد شد. به نظر می‌رسد در شرایط فعلی با مینا قرار دادن قیمت‌های ثابت، دولت قادر است از طریق اعتبار کالابرگ اختصاصی هر نفر، کالاها را تأمین کند و حاشیه سود کالاها نیز به‌انداز‌ه‌ای است که امکان اعمال تخفیف جذاب روی آنها وجود دارد؛ اما با توجه به رشد پیوسته تورم و افزایش قیمت کالاهای اساسی، ماندگاری این تخفیف مستقیماً منوط به افزایش یارانه پرداختی دولت یا حذف سبد فروشگاه‌هاست که منطقی به نظر نمی‌رسد. در این وضعیت با توجه به محدودیت‌های بودجه‌ای دولت، امکان عدول از اعتبار ۵۰۰ و ۳۵۰ هزار تومان کالابرگ برای مدت طولانی یا برای ارقام بالا امکان‌پذیر نیست و حفظ تخفیف‌ها در سایه تورم، برای دولت هزینه بسیار بالایی خواهد داشت.

کالبدشکافی کالاهای کوپنی

زمانی که دولت سیزدهم خواستار حذف دل‌ا ۴۲۰۰تومانی شد، مجلس به‌شرطی با اصلاحات ارزی موافقت کرد که ثبات قیمت کالاهای اساسی برای خانوارها حفظ شود و همواره بر این شرط اصرار کرده است. شیوه اعطای کالای کوپنی با قیمت ثابت هم به‌شرط مجلس پایبند است و هم کنترل بیشتری به دولت می‌دهد تا اطمینان حاصل کند یارانه به مصرف کالاهای خاصی می‌رسد و از تبدیل شدن نقدینگی به محرک تورم جلوگیری می‌کند.

چالش کیفیت و قیمت

ثبات قیمت کالا در اقتصاد متورم شدنی نیست؛ مگر اینکه از حجم یا کیفیت آن کاسته شود. در شرح کالابرگ نیز این احتمال وجود دارد که با تداوم رشد تورم و ناتوانی دولت از افزایش قابل توجه یارانه‌های پرداختی، کیفیت کالاهای کوپنی مانند دهه ۶۰ و ۷۰ پایین بیاید و قیمت پایین این کالاها با کیفیت پایین آنها توجیه شود. در این میان، عقلانیت حکم می‌کند که هزینه نهایی هر دو شیوه برای دولت نزدیک به هم باشد و مثلاً اگر شیوه نقدی برای دولت برای هر نفر ۳۵۰ هزار تومان هزینه دارد، شیوه غیرنقدی نیز در همان حدود هزینه داشته باشد تا مدیریت طرح با منابع مشخص امکان‌پذیر شود.

تایم لاین

تاریخچه تحولات طرح کالابرگ

کالابرگ به شکل های مختلفی در تاریخ جمهوری اسلامی به مردم ارائه شده است؛ یک شیوه آن در زمان جنگ تحمیلی ۸ ساله اجرا شد که دولت سیدی از کالا را تعریف می کرد، کوپن کالا را به مردم می داد و مردم به مراکز مشخصی مراجعه می کردند و کالای مورد نیاز را با قیمت‌های بسیار پایینی خریداری می کردند. سال ۹۳ موضوع کوپن کالا یا کالا برگ از وزارت صمت به وزارت کار انتقال پیدا کرد، چند نوبت در دولت حسن روحانی، وزارت تعاون این کار را انجام داد اما جامعه هدف بسیار محدود بود، در دولت شهید رئیسی شیوه طرح عوض شد و هدف این بود که بتوان قیمت را برای مصرف‌کنندگان ثابت نگه داشت و مابه التفاوت را دولت پرداخت کند. این کار چند نوبت تجربه شد.

در دولت چهاردهم تاکنون حدود ۴ نوبت کالابرگ الکترونیک بین مردم توزیع شده است که شیوه متفاوتی نسبت به گذشته داشت. اکنون قرار است مجدداً کالابرگ با شیوه جدید اجرا شود.

۱۳۹۳(دولت دوازدهم)

آزمایش جایگزینی یارانه نقدی با توزیع سبد کالا که با استقبال محدود و مشکلات زیاد مواجه شد.

۱۴۰۱(دولت سیزدهم)

پیشنهاد جایگزینی یارانه نقدی با یارانه کالایی (استقبال ۴۰۹ هزار خانوار)

۱۴۰۲

اجرای طرح کالابرگ با یارانه تشویقی ۸۰ هزار تومان به‌شرط تخصیص ۲۰۰ هزار تومان یارانه نقدی (استقبال ۵۷۵ هزار خانوار)

۱۴۰۲

اجرای طرح کالابرگ با یارانه تشویقی ۱۲۰ هزار تومان به‌شرط تخصیص ۲۰۰ هزار تومان یارانه نقدی (استقبال یک میلیون خانوار)

سال ۱۴۰۲

اجرای مرحله اول طرح فخرانه با یارانه تشویقی ۲۲۰ هزار تومانی و حذف شرط تخصیص بخشی از یارانه نقدی (استقبال ۱۷ میلیون خانوار)

اجرای مرحله دوم طرح فخرانه با یارانه تشویقی ۲۲۰ هزار تومانی (استقبال ۱۵ میلیون خانوار)

۱۴۰۳

اجرای مرحله سوم طرح فخرانه با یارانه تشویقی ۲۲۰ هزار تومانی (استقبال ۱۲ میلیون خانوار)

۱۴۰۳(دولت چهاردهم)

مرحله اول کالابرگ جدید با واریز اعتبار ۳۵۰ هزار و ۵۰۰ هزار تومانی (استقبال ۸۸ درصد خانوارها)

۱۴۰۴

مرحله دوم کالابرگ جدید با واریز اعتبار ۳۵۰ هزار و ۵۰۰ هزار تومانی (استقبال ۹۶ درصدی)

۱۴۰۴

مرحله سوم کالابرگ جدید با واریز اعتبار ۳۵۰ هزار و ۵۰۰ هزار تومانی (استقبال ۹۵ درصدی)

۱۴۰۴

تفکیک طرح به ۲ شیوه اعتبار کالابرگ و کالای کوپنی

۲۱

میلیارد دلار

بر اساس یک بررسی، یارانه اختصاص یافته به بنزین در سال ۱۴۰۳، یک هزار و ۶۸۰همت معادل ۲۱میلیارد دلار بوده است و این امر حاکی از آن است که دولت روزانه نزدیک به ۵هزار میلیارد تومان برای یارانه سوخت هزینه کرده است. بنزین با ثبت رکوردی تاریخی، سهمی ۱۷درصدی از کل یارانه کشور را به خود اختصاص داده است.

گشتی در اقتصاد ایران

انتقال آب از خلیج فارس به تهران هزینه بسیار بالایی دارد

وزیر نیرو با تأکید بر اینکه انتقال آب از خلیج فارس به تهران هزینه بسیار بالایی دارد و مقرون به صرفه نیست، گفت: البته نباید این نکته را فراموش کنیم هنگامی که موضوع جان انسان‌هاست، هر کاری لازم باشد باید انجام دهیم.

رئیس اتحادیه پیکسداران مواد غذایی با بیان اینکه واردات برنج پاکستانی در حال انجام است، گفت: این نوع برنج قرار است با نرخ مصوب ۶۶ هزار و ۳۰۰ تومان به‌دست مصرف‌کننده برسد و به‌نظر می‌رسد با عرضه آن، بازار برنج متعادل تر شود.

طبق آخرین آمار میزان چک‌های برگشتی امسال نسبت به انتهای سال قبل افزایش یافته است که البته بسیاری از صنوف، این امر را ناشی از رکود کسب‌وکار در ابتدای هر سال می‌دانند.

فرآیند اسقاط و نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده، در سراسر کشور آغاز شد و راکبان می‌توانند با تحویل موتورسیکلت قدیمی خود از تسهیلات ۱۲۰ میلیون برای نمونه بنزینسی و ۱۵۰ میلیون تومانی برای موتورسیکلت برقی بهره‌مند شوند.

دیوان محاسبات کشور نسبت به تأخیر هیأت وزیران در تصویب صورتحساب عملکرد بودجه سال ۱۴۰۲ تذکر داد. با گذشت بیش از یک‌ماه از مهلت مقرر قانونی، هنوز صورتحساب عملکرد سال ۱۴۰۲ دولت تصویب نشده است.

معاون سازمان توسعه تجارت گفت: میزان زیادی از ارزهای حاصل از صادرات برگشت داده نشده به‌دلیل استفاده از کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای است که پس از استفاده دور انداخته می‌شود.

طلا

ایران پنجمین واردکننده طلای جهان

۱۰۹تن	۴۶۲تن	۵۹۱تن
آمریکا	هند	چین
۵۸تن	۷۶تن	
ایران	ترکیه	

براساس تازه‌ترین گزارش شورای جهانی طلا، ایران در ۹ ماه نخست ۲۰۲۵ با تقاضای ۵۸ هزار دلار در جایگاه پنجم جهان قرار گرفت؛ رتبه‌ای که نشان می‌دهد بین ۱۰۶ تا ۱ میلیارد دلار ارز کشور فقط طی یک سال صرف واردات طلا شده است. تازه‌ترین آمار منتشرشده از سوی «شورای جهانی طلا» نشان می‌دهد گرایش جهانی به خرید طلا چه در قالب زیورات و چه سرمایه‌گذاری در سکه و شمش در ۳ فصل نخست سال ۲۰۲۵ به اوج جدیدی رسیده است. مجموع تقاضای جهانی طلا در این مدت به ۲ هزار و ۴۲ تن رسیده که از این میزان ۱۰۴۷ تن به تقاضای زیورات و ۹۴۷ تن به خرید طلا در قالب سرمایه‌گذاری اختصاص دارد. در این میان، بررسی کشورها نشان می‌دهد چین با ۵۹۱ تن و هند با ۴۶۲تن همچنان ۲ قدرت بلامنازع بازار جهانی طلا هستند و بیش از نیمی از کل تقاضای جهان را به‌خود اختصاص داده‌اند. پس از این ۲ کشور، ایالات متحده (۱۰۹ تن)، ترکیه (۷۶ تن) و ایران (۵۸ تن) در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. براساس این گزارش، ایران با تقاضای ۵۸ هزار دلار در ۹ ماه نخست ۲۰۲۵ در جایگاه پنجم جهان ایستاده است؛ جایگاهی که پیامدهای اقتصادی آن به‌خصوص در شرایط محدودیت‌های ارزی کشور قابل توجه است. برآوردهای اولیه نشان می‌دهد واردات این میزان طلا حدود ۶میلیارد دلار ارز از کشور خارج کرده است. با درنظر گرفتن بازار غیررسمی و مسیرهای غیرشفاف ورود طلا، مجموع خروج ارز در سال جاری می‌تواند بیش از ۱۰ میلیارد دلار برآورد شود؛ رقمی که در شرایط فشار ارزی و محدودیت منابع ارزی، قابل توجه و نگران‌کننده به‌نظر می‌رسد.

در منطقه خاورمیانه نیز تقاضای طلا روندافزایشی داشته است. ترکیه با ۷۶ تن در رتبه چهارم جهان و عربستان با ۴۸ تن در جایگاه هفتم قرار گرفته‌اند؛ آماري که نشان می‌دهد اقتصادهای تومری و نامطمئنانهی‌های ژئوپلیتیکی نقش مهمی در افزایش میل به سرمایه‌گذاری در طلا ایفا می‌کنند.

در کنار این کشورها، روسیه (۵۱ تن)، تایلند (۳۸ تن) و ویتنام (۲۷ تن) نیز در جمع ۱۰ کشور نخست دیده می‌شوند که بخش قابل توجهی از تقاضای جهانی را تشکیل می‌دهند.